

Kaylinger se mondott mást, minthogy viz kell, mert éppen csak az nincs — s erről részletes véleményt is kértek! — tehát *új ártézi kutakat kell furatni* s az új ártézi kutak, mire a nyár itt lesz, már vigan csobognak is. Eddig azonban semmi se történt, se költségvetés, se terv nincs még s ha türelmesen várunk, nem lesz még a jövő nyárra sem. Mert bizonyos, hogy közbeeső ideáival megölik az eddigi terveket is s a télen majd újból a közgyűlés elé terjesztik — a vízóra javaslatot.

HIREK

oooo

Százötvenezer orosz munkás forradalmi sztrájkja

(Saját tudósítónktól.) A pétervári sztrájk óráról-órára nagyobb arányokat ölt. Egységes képet ma még nem lehet adni a pétervári eseményekről, mert csupán nézagos táviratok érkeznek róluk. Ezek a táviratok, amiket erős kritikával kell fogadni, a következőket jelentik:

Pétervár, július 23. A sztrájk egyre nagyobb arányokat ölt. A sztrájkolók száma ma már több mint 150.000. A sztrájkolók 25 villamos kocsit összezuztak. A rendőrség és a sztrájkolók között véres összeütközés támadt, amelynek folyamán hét munkás súlyosan megsebesült.

Pétervár, július 23. Tegnap éjjel is rendezavarások voltak a város különböző pontjain. Tizennégy rendőr és egy kozák megsebesült. A kozákok a tömegre lőttek. Egy munkás súlyosan, egy munkásnő és leánya könnyen sebesültek meg. Hivatalos megállapítás szerint tegnap a sztrájkolók száma 80.000 volt. A villamosági telepen kitört sztrájk következtében a közúti vasúti forgalmat megszüntették.

Pétervárról jelentik: A tegnapi déli zavargások alkalmával a tüntetők köveket és botokat dobtak a kozákokra, akik erre tüzeltek és sok munkást megöltek és többeket megsebesítettek. A Tobal-utcánál a rendőrség csak heves harc után oszlathatta el a tüntetőket, akik több villamos vasúti kocsit fölfordítottak és megrongáltak. A tüntetések a délután folyamán többször megismétlődtek és csak este értek véget. A halottak és sebesültek számát a rendőrség titokban tartja.

Azoknak a számát, akik tegnap sztrájkoltak, a lapok 150.000-re becsülik, az összerombolt közúti kocsik számára nézve pedig a lapok becslése 50 és 150 között változik.

Rigában 13.000 gyári munkás sztrájkba lépett, odesszai távirat szerint pedig *Jekaterinnoszlavban* a legtöbb gyári munkás sztrájkba lépett.

Pétervár, július 23. A vyborgi negyedikben újabb véres összetűzések voltak a sztrájkolók és a rendőrség között. A tüntetők félig agyonverték egy rendőrt, egy másikat könnyen sebesítettek meg. A tüntetők *barrikádokat állítottak föl*, amelyeket a rendőrök ostrommal vettek be. Egy később más helyen támadt összeütközésnél *három rendőrtisztviselő sebesült meg*. A rendőrök lötték a tömegre és *több embert megsebesítettek*. A partvidéki vasut egyik személyvonatát a sztrájkolók föltartóztatták és halálos fenyegetésekkel arra kényszerítették a mozdonyvezetőt, hogy helyét hagyja el. Azután *fölbombították a vasúti kocsikat*, miután az utasok előzőleg kiszállottak. A tüntetők kidöntötték a távirópóznákat s barrikádokat emeltek a vágányokon. Csendőrség és katonaság szórta szét a tömeget és őrizet alá vette a vonalat. **Rigában** a sztrájkolók száma 40.000 re emelkedett. **Moszkvában** a közúti vasut forgalma újból megindult.

Pétervár, július 23. A helyzet rendkívül komoly. A sztrájkoló városi vasúti munkásokhoz az államvasutak műhelyeinek munkásai is csatlakoztak. A sztrájkolók a legna-

gyobb *elkeseredéssel arcolnak a katonasággal és a rendőrséggel*. Az utcákon valóságos élet-halál harcok vannak. A városi vasutak üzemét teljesen megszüntették. A város belsejében közeledik ugyan néhány villamos kocsi, de ezeket a közönség nem veszi igénybe, mert a folytonos támadások miatt a villamoson való utazás valóságos életveszedelemmel jár. A sztrájkolók tegnap este több villamos kocsit megtámadtak és teljesen *szétromboltak*. A sztrájk arányai folyton nőnek.

A sztrájkolókhoz most már a *gyárak munkásai is kezdenek csatlakozni*. Kormánykörökben számítanak azzal az eshetőséggel, hogy a vasutak forgalmi személyzete is csatlakozik a sztrájkolókhoz. A kormány megiet minden előkészületet arra, hogy a *vasúti szolgálatot katonasággal láthassa el*.

Tegnap az esti órákban az egyik *külvárosban órákig tartó utcai harc volt a sztrájkolók és a katonaság között*. A katonaság mindenütt a *fegyverét használja*.

Pétervárról jelentik: A vágóhídon a sztrájkolók meg akarták akadályozni az üzemeltetést. Katonaság szállott szembe velük, a mely *több sortűzrel adott* és visszaszorította őket. A *vonatokat ma katonai kezelés alá vették*. A sztrájk folyton terjed. Tegnap este *minisztartandós volt a válságos helyzet ügyében*.

— **A trónörökös: huszárezredes.** Bécsből jelentik: A király ezredessé és az első számú huszárezred parancsnokává nevezte ki *Károly Ferenc József* főherceget. A huszárezred, amelynek 1848. óta a király az ezredtulajdonosa, Bécsben állomásozik. Az ezred legénységét a *temesvári* hetedik hadtest kerületéből sorozzák. Az ezred pótkerete *Nagyváradon* állomásozik. Egy másik bécsi táviratunk ezzel szemben azt jelenti, hogy *Károly Ferenc József* főherceget a 19. gyalogezred tulajdonosává fogják kinevezni. Ez a gyalogezred, amely Bécsben állomásozik és most még *Ferenc Ferdinánd* főherceg nevét viseli, rendszerint a trónörökös ezrede szokott lenni. *Ferenc Ferdinánd* főherceg előtt *Rudolf* trónörökös volt a tulajdonosa. Az ezredtulajdonossá való kinevezéssel egyidejűleg az új trónörökös *ezredessé* léptetik elő. Ezredparancsnokságot a tüzérség keretében az ifjú főherceg nem vállal, mert mostani kötelességei, amelyek rá, mint trónörökösre hárulnak, lehetetlenné teszik, hogy második szolgálatot is elláthasson. Ezredesi kinevezése tehát csak reprezentatív célt szolgál.

— **Gyermekmenhely és dominó.** Azok között a városok között, amelyekre ugyancsak súlyosan nehezedik rá a gazdasági és pénzügyi válság, talán az első helyet foglalja el a szomorú sorban: *Nagyvárad*. Ennek az igazolására két jelentéktelennek látszó, de igen jellemző esetet közöl velünk tudósítónk. Az első a nagyváradi állami gyermekmenhelynek egy statisztikai jelentése, mely arról szól, hogy míg az előző években alig haladta meg a *százat* az odakiüldött gyermekek száma, addig az idei félévben már *öt száz* bihammegyei és nagyváradi gyermek került a menhelyre és ebből az ijesztő nagy számból csak *jumiusra ötvenhárom* gyermek esik. A nagy munkahiánytól végképp elkeseredett szegénysorsú szülők a legnagyobb agresszivitással lépnek föl. Egyszerűen beállítanak a gyermekmenhelyre:

— Elhoztuk a gyermeket! Nem tudjuk eltartani! Tessék felvenni, mert különben az utcára kerül!

A gyermekmenhely vezetősége már előterjesztést is tett a kormánynak, hogy a jelenlegi állami támogatás és napi ápolási díjak mellett képtelen ily óriási számú ápoltnak megfelelő ellátásáról gondoskodni. — A másik jellemző eset már inkább derűs. A nagyváradi kávéházakról szól az ének. A Bémer-téri nagy, fényes kávéházaknak egyik legnagyobb jövedelmi forrása a *pinkapénz* volt. Folyt a kártyajáték nagyban és kicsinyben és ennek most vége. Már hosz-

szu hónapok multak el anélkül, hogy egyetlen nagy kártyacsatát vívtak volna. Csak a esendes dominó járta. Ez azután arra készítette az egyébként élénken konkurráló nagyváradi kávécsokát, hogy tegnap éjjel közös táborba gyűljenek. Elhatározták, hogy *föl-emelik a dominópénzt*. Óradíjakat szabnak, markiroztatni fogják a dominót, mappali és éjjeli órák szerint, mint a billiárdot. De még így is féltő, hogy nem találják meg a számadásukat és kátyuba vezet a boldogulásnak ez az útja. Mert a dominó legkevésbé sem rejt magában oly szenvedélyeket, lobbantó izgalmakat, amelyekről a játékosok ne tudnának lemondani.

— **Telbisz Károly emlékezete.** *Temesvárról* jelentik: Temesvár városa impozáns gyászközgyűlést tartott ma *Telbisz Károly* elhunyt polgármester emlékezetére. A közgyűlés elhatározta, hogy a halottnak díszsírhelyet ad a város és síremléket állítanak számára. Az elhunyt polgármester holttetését csak *októberben* hozzák Pörtschachból Temesvárra.

— **Az angol flotta-szemle.** *Londonból* jelentik: Az angol napilapok hasábjain át foglalkoznak azzal a flottaszemlével, mely a minap ejtette káprázatba a világot *Spithead* előtt és amelyre dagadó büszkeséggel gondol valamennyi fia a ködös Albionnak. A flotta-parádén nem kevesebb, mint *öt száz különböző tengeri szörny* vett részt, *harmincnégy négyzetmérföld* volt az a terület, amelyen helyet foglaltak s a tizenkét egymás mellé sorakoztatott csatavonal *kilenc mérföldnyire nyúlt ki*. S ezen az óriás tengerfelületen belül csatahajók, cirkálók, naszádok és torpedó üldözők végtelen raja horgonyzott, a levegőben pedig léghajók, repülőgépek és hidroplánok cirkáltak: az egész világraszóló szenzációja volt Angolországának. Természetes, hogy hihetetlen emberáradat vonult föl a nem mindennapi látványossághoz, a város tömve volt idegenekkel, a tengerpart pedig, ahol az ünepség lejátszódott, egy embererdő. Délután érkezett meg a király a fiatal velszi herceggel, akiket természetesen üdvözléssel fogadott a lojális angol nép. Az uralkodó és fia nyomban a *Victoria and Albert* jatra szállt föl és szemlét tartott a rengeteg hajórajon, este pedig, ugyancsak a jatt fedélzetén ebédet adott a helyi flotta huszonhét zászlóvezető tengernagyának tiszteletére. Előzően az egyes hadihajók percekig tartó ágyudörgéssel üdvözölték az uralkodót, utána pedig impozáns hódolat következett tengeren és levegőben egyaránt. Először az *Astra Torres* katonai léghajó tünt föl a magasban, követve egy ezüstszínű Parszeváltól s hódolata jeléül a jatt fölött mind a kettő *meghajtotta első részét*. A léggömbök után nyolc hadi repülőgép siklott el a király hajója fölött ékalaku formában, ezek fölött pedig sok száz méter magasságban nagyon sok hidroplán keringett, legtöbbje gépfegyverrel felszerelten. Legcsodásabb része volt azonban az egész szemlének az éjjeli parádé, amikor az *Iron Duke* vezéredreagnouht-tól kezdve az utolsó naszádig valamennyi csatahajón kigyúltak a fényszórók s vakító világot hintettek a tengerre, a felhőkre, a partra és a páncélkolosszusok ércbordáira. Ez a csodálatos fényjáték, mely magával ragadta a nézők ezernyi-ezer sokaságát, méltó befejező akkordja volt az angol világhatalmat hirdető büszke fölvonulásnak, amely, mint a *Daily Telegraph* önértékesen megjegyzi: legfőbb biztosítéka a brit birodalom négyszáz millió alattvalója szabadságának.

— **Aradi szintársulat Hmvásárhelyen.** *Szendrey Mihály* igazgató aradi szintársulatával pénteken kezdi meg a hódmezővásárhelyi szezont. Hét vagonban szállítják Aradról a díszleteket a nyári állomáshelyre, ahol nagy érdeklődéssel várják az aradi szintársulat vendégjátékát, amely felöleli a régibb darabokon kívül a lefolyt szezón legnagyobb sikereit. Mindjárt az első hetekben kerülnek színre: *Kis király, Timár Liza, Katonado-*